

DANĚ

Ondřej Lang

FYZICKÁ / PRÁVNICKÁ OSOBA

Fyzickou osobou máme na mysli skutečného člověka z masa a kostí, který si vyřídil živnostenský list a splnil další podmínky pro podnikání, vyplývající v první řadě z živnostenského zákona.

Takový člověk, známý také pod zkratkou OSVČ – osoba samostatně výdělečně činná, sice ručí za své podnikání celým svým osobním majetkem, ale pokud je začínajícím nebo menším podnikatelem, má pro něj tato forma i značné výhody: přináší mu například málo administrativy nebo jednodušší účtování.

Právníkou osobou označujeme naproti tomu firmu, o které lze dohledat záznam v obchodním rejstříku. Nejrozšířenějším typem takové firmy je společnost s ručením omezením, existují ale i další – například akciová společnost.

Největší rozdíl mezi fyzickou a právníkou osobou je ve vedení účetnictví a ve způsobu stanovení daňového základu. Obojí je u firmy daleko složitější. Na druhou stranu ale statut právnické osoby skýtá například snadnější přístup k financím nebo možnost oddělit osobní majetek od majetku firmy.

CO JE TO DAŇ

Daň je zákonem určená povinná platba do rozpočtu autority (např. státu).

Vyznačuje se neúčelovostí a neekvivalentností, tzn. ukládá se jako jednostranná povinnost bez nároku plátce na plnění ze strany vyhlášující autority.

Daně jsou placené při určitých okolnostech, událostech, např. pravidelně v určitých intervalech nebo při změně vlastnictví (výplata odměny, prodej, darování nebo dědění).

Nesplnění bývá sankcionováno jejím navýšením (pokutou) a případně jako zločin, případně obojím způsobem. Za určitých podmínek, spíše výjimečných, může naopak být také snížena nebo dokonce odpuštěna.

Daňový systém jakožto souhrn zásad upravujících ukládání a vybírání daní tvoří část veřejné správy.

ČLENĚNÍ DANÍ – PŘÍMÉ DANĚ

Přímá daň je zákonem určená povinná platba do státního rozpočtu, která se od nepřímé daně liší skutečností možné přesné definice subjektu, jenž bude tuto daň platit.

Její výše bývá stanovována z majetku tohoto subjektu nebo z jeho příjmů.

Přímé daně lze rozdělit do dvou skupin, a sice na daně z příjmů, kam se řadí daně z příjmů fyzických i právnických osob, a na daně majetkové, mezi něž se řadí daň z nemovitostí (jak z pozemků, tak ze staveb), dále daň silniční a daně převodové (tedy daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí).

Daně přímé platí poplatník (fyzická nebo právnická osoba z jehož peněz je daň placena), platba je nepřenositelná.

ČLENĚNÍ DANÍ – DANĚ Z PŘÍJMU 1/2

Daň z příjmů je daň uložená fyzickým nebo právnickým osobám, která se liší v závislosti na příslušném příjmu nebo zisku (zdanitelný příjem).

Daň z příjmu se obecně počítá jako součin daňové sazby a zdanitelného příjmu. V USA se sazby daně mohou lišit podle typu nebo vlastností daňového poplatníka.

Sazba daně se může zvyšovat se zvyšováním zdanitelného příjmu (dále jen odstupňované nebo progresivní sazby).

Daň uvalená na společnosti se nazývá daň z příjmu právnických osob a vybírá se paušální sazbou. Fyzické osoby jsou však zdaněny různými sazbami v závislosti na pásmu, do kterého spadají.

Partnerské firmy jsou dále zdaňovány paušálně. Většina jurisdikcí osvobozuje místní charitativní organizace od daně. Kapitálové zisky mohou být zdaněny odlišnými sazbami než ostatní příjmy.

Mohou být povoleny úvěry různých druhů, které snižují daň. Některé jurisdikce ukládají vyšší daň z příjmu nebo daň z alternativního základu nebo míry příjmu.

ČLENĚNÍ DANÍ – DANĚ Z PŘÍJMU 2/2

.....

Zdanitelný příjem poplatníků s bydlištěm v jurisdikci je obecně celkový příjem snížený o náklady na výrobu a další odpočty. Obecně je do výnosů zahrnut pouze čistý zisk z prodeje majetku, včetně zboží drženého k prodeji.

Příjem akcionářů korporace obvykle zahrnuje rozdělení zisku z korporace.

Odpočty obvykle zahrnují veškeré produkční nebo obchodní náklady, včetně opravné položky na úhradu nákladů na obchodní aktiva.

Mnoho jurisdikcí povoluje pro fyzické osoby pomyslné odpočty a může umožnit odpočet některých osobních nákladů.

Většina jurisdikcí buď nezdaňuje příjmy získané mimo jurisdikci, nebo neumožňuje započítání daní zaplacených jiným jurisdikcím z těchto příjmů. Nerezidenti jsou zdaňováni pouze z určitých druhů příjmů ze zdrojů v jurisdikcích, až na několik výjimek.

Většina jurisdikcí vyžaduje sebehodnocení daně a vyžaduje, aby plátcí některých typů příjmů sráželi daň z těchto plateb.

Mohou být požadovány zálohy na daň od daňových poplatníků. Daňoví poplatníci, kteří včas nezaplatí dlužnou daň, obvykle podléhají značným pokutám, které mohou zahrnovat vězení pro fyzické osoby nebo zrušení právní existence účetní jednotky.

REGISTRACE K DANI Z PŘÍJMŮ

Každý subjekt má povinnost registrovat se k platbám daně z příjmů.

U fyzických osob v pracovním poměru tuto registraci provádí zaměstnavatel.

Podnikatelské subjekty - OSVČ a právnické osoby - se mají povinnost registrovat sami.

Registraci je nutné provést do 30 dnů od zapsání do veřejného rejstříku u místně příslušného finančního úřadu.

U podnikající fyzické osoby dle jejího trvalého bydliště, u právnické osoby podle sídla.

Subjekt je následně povinen za uplynulý kalendářní rok podat daňové přiznání, pokud jeho příjmy byly vyšší než 15000 Kč (s výjimkou osvobozených příjmů a příjmů daněných daní srážkovou). Ale podává se vždy v případě daňové ztráty kvůli jejímu započtení.

Jestliže fyzická osoba nepodepsala prohlášení k dani[1] a měla za uplynulý rok příjmy ze závislé činnosti dle § 6 alespoň ve výši 6000 Kč, opět musí podat daňové přiznání.

Daňové přiznání k dani z příjmu FO je v ČR obecně povinen podat ten poplatník, jehož zdanitelné roční příjmy převyšují částku 15 000 Kč. Daňové přiznání není mimo jiné povinen podat poplatník, který nemá jiné příjmy než příjmy ze závislé činnosti vykonávané v zahraničí, které jsou vyjmuty ze zdanění dle §38f ZDP.

DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

Předmětem daně jsou tyto kategorie příjmů: příjmy ze závislé činnosti, příjmy ze samostatné činnosti, příjmy z kapitálového majetku, příjmy z nájmu, ostatní příjmy.

Příjmem se zde rozumí příjem jak peněžní, tak nepeněžní. Pokud se jedná o příjem nepeněžní, musí být nejprve oceněn, neboli musí být stanovena jeho finanční hodnota.

Jedním ze způsobů, jak lze ocenit nepeněžitý příjem je využití právního předpisu, který upravuje oceňování majetku.

Od daně z příjmů jsou osvobozeny příjmy uvedené v §4 ZDP. Do těchto příjmů zahrnujeme například daňový bonus, kurzový zisk, příjmy z prodeje rodinného domu, pokud v něm prodávající bydlel nejméně 2 roky před prodejem, příplatek nebo příspěvek k důchodu, ocenění v oblasti kultury a další.

Předmětem daně z příjmů dle ZDP nejsou příjmy získané nabytím akcií nebo podílových listů, příjem plynoucí z titulu spravedlivého zadostiučinění přiznaného Evropským soudem pro lidská práva, majetkovou restitucí, darováním nemovitosti, movité věci nebo majetkového práva, příjmy z rozšíření nebo vypořádání společného jmění manželů a další uvedené v §3 odst. 4 ZDP.

Sazba daně z příjmů fyzických osob. Příjmy fyzických osob jsou zdaňovány sazbou ve výši 15 %.

DAŇ Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB

Daň z příjmů právnických osob se týká všech právnických osob, snižuje jejich čistý zisk. Platí se na základě přiznání k dani z příjmu právnických osob nebo je vybírána srážkou.

Sazba daně z příjmů právnických osob je v ČR devatenáct procent (19 %) a zdaňovací období základní je kalendářní rok, ale může se měnit.